

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 63/2007(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 27 Οκτωβρίου 2008

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. Άντρου Μιχαηλίδη, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Μαρίας Δωρίτη, κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του σταθμού πιθανή παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

24.–(2) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).»

Κατόπιν σχετικής απόφασης η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **14/5/2007** έθεσε ενώπιον του σταθμού τη διερευνώμενη παράβαση για οποιοσδήποτε εξηγήσεις ή/και παραστάσεις, εντός 14 ημερών από τη λήψη της συγκεκριμένης

επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Επιπλέον στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψην του σταθμού εκτίθεται πιο κάτω στο υποστοιχείο 1:

1. Στις **4.3.2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 και 21:00**, στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων, ο σταθμός μετέδωσε ρεπορτάζ αναφορικά με τη χρήση μαριχουάνας από παιδιά ηλικίας πέντε και δυο ετών κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες, και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(2)(δ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) .**

Συγκεκριμένα μεταδόθηκαν τα εξής:

Τίτλοι ειδήσεων:

Στους τίτλους ειδήσεων κατά την έναρξη του κεντρικού δελτίου ειδήσεων του σταθμού ο παρουσιαστής λέει: *«Πώς στις Ηνωμένες Πολιτείες μάθαιναν σε δυο αγοράκια πέντε και δυο ετών να καπνίζουν μαριχουάνα.»* Υπάρχει επίσης υπότιτλος με κεφαλαία γράμματα *«ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ»*

Κατά την ώρα του ρεπορτάζ μεταδίδονται τα ακόλουθα:

Πρόταξη παρουσιαστή: *«Συγκλονιστικό! Στις Ηνωμένες Πολιτείες νεαροί προσπαθούσαν να μάθουν σε δυο αγοράκια δυο και πέντε χρονών πως να καπνίζουν μαριχουάνα. Για*

κακή τους τύχη το περιστατικό κατέγραψε ερασιτεχνική κάμερα. Ο ένας μάλιστα από τους νεαρούς ήταν θείος των δυο παιδιών.»

Κατά την έναρξη του **ρεπορτάζ** ο δημοσιογράφος αναφέρει τα εξής: *«Το ερασιτεχνικό βίντεο που έφθασε τυχαία στα χέρια της αστυνομίας προκαλεί αποτροπιασμό. Δυο νεαροί σε πόλη του Τέξας δίνουν σε δυο αγοράκια μόλις δυο ετών το ένα και πέντε το άλλο να καπνίσουν μαριχουάνα. Οι ασυνείδητοι νεαροί γελούν και αστειεύονται μεταξύ τους καθώς δίνουν το ναρκωτικό στα παιδιά.»*

Παράλληλα κατά τη διάρκεια του ρεπορτάζ μεταδόθηκε **βίντεο** (διάρκειας 45 δευτερολέπτων, πλάνα του οποίου επαναλήφθηκαν – συνολικά η διάρκεια του βίντεο ήταν 1':05''), το οποίο περιείχε τα εξής: παρουσιάζονται δυο μικρά παιδιά να καπνίζουν, να έχουν στο στόμα το τσιγάρο που όπως ακούμε στο ρεπορτάζ είναι τσιγάρο μαριχουάνας. Αν και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προσώπου των παιδιών είναι αλλοιωμένα, ωστόσο είναι ευδιάκριτο ότι τους βάζουν στο στόμα το τσιγάρο και τους το ανάβουν. Επίσης ακούγονται τα γέλια των δυο εφήβων, όταν δίνουν το τσιγάρο μαριχουάνας στα μικρά παιδιά και προσπαθούν να το ανάψουν, ενώ το τσιγάρο βρίσκεται στο στόμα των παιδιών. Επίσης υπάρχουν σκηνές όπου το μεγαλύτερο από τα δυο παιδιά – ηλικίας πέντε ετών – παρουσιάζεται να χτυπά το μικρότερο παιδί, που είναι δυο ετών.

Επιπλέον, καθ' όλη τη διάρκεια του ρεπορτάζ υπήρχε υπότιτλος στο κάτω μέρος της οθόνης με κεφαλαία γράμματα: *«Πρωτοφανές! Ο θείος έδωσε στα ανιψάκια του μαριχουάνα.»*

Παρεμβάλλεται το σχόλιο του Αμερικανού αστυνομικού στην αγγλική με μεταφρασμένο **υπότιτλο** στην ελληνική: *«Δεν έχω ξαναδεί κάτι τέτοιο, είναι συγκλονιστικό. Τα παιδιά στηρίζονται σε εμάς για να τα προστατεύουμε. Αυτοί οι άνθρωποι έκαναν τα πάντα εκτός από το να προστατεύουν αυτά τα παιδιά. Τα σημάδεψαν και αυτό είναι αποτρόπαιο.»*

Συνεχίζοντας ο δημοσιογράφος αναφέρει:

«Το αποκορύφωμα της εγκληματικής συμπεριφοράς είναι πως ο ένας από τους δύο νεαρούς είναι ο θείος των παιδιών. Του τα έχει εμπιστευτεί η μεγαλύτερη αδερφή του χωρίς να μπορεί να φανταστεί ότι θα το θεωρούσε αστείο να τους δώσει να καπνίσουν μαριχουάνα. Το πεντάχρονο παιδί καταλήγει να χτυπά το μικρότερο πιθανόν υπό την επήρεια ίσως του ναρκωτικού. Ο θείος των μικρών, μόλις 17 χρονών και ο ίδιος συνελήφθη και του απαγγέλθηκε κατηγορία για κακομεταχείριση παιδιών, που θεωρείται κακούργημα».

Ο σταθμός με επιστολή του δικηγόρου του κ. Άριστ. Χατζηπαναγιώτου, ημερομ. 29/5/2007 υπέβαλε γραπτώς τις πιο κάτω παραστάσεις, χωρίς ωστόσο να δηλώσει ότι επιθυμεί να παρευρεθεί εκπρόσωπος του σταθμού κατά την εξέταση της υπόθεσης:

«Η υπό εξέταση υπόθεση αφορά τη μετάδοση από τον Τηλεοπτικό Σταθμό MEGA – “Ο ΛΟΓΟΣ”, ρεπορτάζ, κατά τη διάρκεια του κεντρικού δελτίου του σταθμού στις 4.03.3007, που αναφερόταν στη χρήση μαριχουάνας από δύο παιδιά στις Η.Π.Α.

Είναι η θέση των πελατών μας ότι το συγκεκριμένο ρεπορτάζ επιμελήθηκε με τη δέουσα προσοχή και ευαισθησία και σε καμία περίπτωση δεν εξέπεμπε λανθασμένα ή επιβλαβή μηνύματα. Αντίθετα οι εικόνες που προβλήθηκαν, έτυχαν προσεκτικής επεξεργασίας και εκεί όπου κρίθηκε απαραίτητο αλλοιώθηκαν, όπως και η Αρχή στον Πίνακα Α' της επιστολής της ημ/νίας 14.05.07, διαπιστώνει.

Επιπλέον το λεκτικό του ρεπορτάζ ήταν έντονα επικριτικό απέναντι στην πράξη των νεαρών να δώσουν στους ανηλίκους να δοκιμάσουν μαριχουάνα και υποδείκνυε τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργούνται όταν παιδιά μικρής ηλικίας αφήνονται υπό την επιτήρηση ανεύθυνων προσώπων, ακόμη κι αν πρόκειται για συγγενικά τους άτομα.

Αναφορικά με την υπό διερεύνηση παράβαση, θα θέλαμε να αναφέρουμε καταρχήν ότι η διάρκεια της εικόνας του ρεπορτάζ δεν μπορεί να χαρακτηριστεί μακρά. Αντίθετα πιστεύουμε ότι ήταν τόση όση ήταν απολύτως απαραίτητη για να καταδειχθεί η σοβαρότητα του προβαλλόμενου θέματος και δεν εξέφυγε των ορίων της σύντομης διάρκειας που επιβάλλει ο κανονισμός 24(2)(δ).

Περαιτέρω είναι η θέση μας ότι η πρόταξη του παρουσιαστή, όπως αυτή καταγράφεται και στον Πίνακα Α' της Αρχής, ήταν ικανοποιητική για να προειδοποιήσει τους τηλεθεατές για το περιεχόμενο του ρεπορτάζ που ακολουθούσε.

Είναι πιστεύουμε σαφές ότι η προειδοποίηση, οπτική ή ακουστική, δεν απευθύνεται προς τα ίδια τα παιδιά ώστε να απομακρυνθούν από την τηλεόραση, αλλά προς τους ενήλικες τηλεθεατές ώστε οι ίδιοι να επιλέξουν αν θα επιτρέψουν στα παιδιά τους να παρακολουθήσουν το θέμα που ακολουθεί, όντας οι ίδιοι ενήμεροι για το περιεχόμενό του.

Η προαναγγελία του θέματος από τον παρουσιαστή του δελτίου αποτελεί κατά την άποψή μας μια σαφέστατη προειδοποίηση για το περιεχόμενο του ρεπορτάζ που θα ακολουθούσε και ήταν εύκολα και εύλογα αντιληπτή ως τέτοια από κάθε ενήλικα που την παρακολουθούσε. Γίνεται μάλιστα λόγος και για την καταγραφή του περιστατικού από ερασιτεχνική κάμερα, πλάνα από την οποία προβλήθηκαν στη συνέχεια.

Έτσι ο κάθε γονιός ξεχωριστά ή ο κάθε ενήλικας που είχε τη δεδομένη στιγμή υπό τη φροντίδα και/ή παρακολούθησή του κάποιο ανήλικο, προειδοποιήθηκε δεόντως ότι το θέμα που ακολουθούσε αφορούσε την προσπάθεια νεαρών να μάθουν σε δυο μικρά παιδιά να καπνίζουν μαριχουάνα και μπορούσε ο ίδιος να αποφασίσει κατά πόσο θα το παρακολουθήσει και πολύ περισσότερο αν θα επιτρέψει σε ανήλικους να το παρακολουθήσουν.

Οι ειδησιογραφικές εκπομπές και τα δελτία ειδήσεων αποτελούν τηλεοπτικά προγράμματα, τα οποία εξ ορισμού δεν απευθύνονται σε ανήλικους αλλά σε ενήλικες τηλεθεατές, γι' αυτό και οι νομοθετικές διατάξεις που τα διέπουν διαφοροποιούνται από εκείνες που ρυθμίζουν τα υπόλοιπα προγράμματα που προβάλλονται εντός της καθορισμένης οικογενειακής ζώνης.

Είναι γεγονός ότι η νομοθεσία επιβάλλει την ύπαρξη προειδοποίησης όταν ακολουθούν σκηνές που ενδέχεται καθ' οιονδήποτε τρόπο να βλάψουν τους ανηλικούς. Ωστόσο πουθενά στη σχετική νομοθεσία δεν προβλέπεται ότι η προειδοποίηση πρέπει να έχει τη μορφή και/ή το λεκτικό: «Προειδοποίηση: οι σκηνές που ακολουθούν ενδέχεται να βλάψουν τους ανηλικούς». Και είναι η θέση μας ότι τέτοιου είδους προειδοποίηση δεν

απαιτείται ακριβώς επειδή απευθύνεται σε ενήλικες, οι οποίοι είναι σε θέση από την αναγγελία ενός θέματος να αντιληφθούν το περιεχόμενό του.

Ως εκ των ανωτέρω θεωρούμε ότι πριν την προβολή των επίδικων σκηνών, δόθηκε προειδοποίηση για το περιεχόμενο τους, μέσω της αναγγελίας του θέματος από τον εκφωνητή του δελτίου, η οποία προειδοποίηση, κατά την άποψή μας ήταν ικανοποιητική και σύμφωνη με το πνεύμα του νόμου. Είναι ακριβώς αυτήν την αντίληψη που είχε και ο εκφωνητής αλλά και οι άλλοι συντελεστές του επίδικου ρεπορτάζ, γι' αυτό και παρουσιάστηκε έτσι.

Παρά την πιο πάνω εκτιθέμενη θέση μας ως και των πελατών μας, αν σύμφωνα με την άποψη της Αρχής, κρίνεται προτιμότερο ή ορθότερη, η λεκτική προειδοποίηση να έχει κάποια συγκεκριμένη μορφή, ο σταθμός των πελατών μας, είναι διατεθειμένος να εφαρμόσει την μορφή που θα υποδειχθεί από την Αρχή.

Ενόψει όλων όσων πιο πάνω αναφέρονται, παρακαλούμε όπως η Αρχή λάβει σοβαρά υπόψη τις θέσεις του σταθμού και κρίνει τους πελάτες μας στα πλαίσια της διακριτικής εξουσίας που της παρέχει ο νόμος, με τη δέουσα υπό τις περιστάσεις επιείκεια.»

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων, όπως έχουν εκφραστεί από το Δικηγόρο του σταθμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της βιντεοταινίας με το σχετικό ρεπορτάζ κρίνουμε ότι:

Στις **4/3/2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 – 21:00**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ σχετικά με τη χρήση μαριχουάνας από παιδιά ηλικίας 5 και 2 ετών, κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση.

Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του ρεπορτάζ προβλήθηκε βίντεο διάρκειας 45 δευτερολέπτων, πλάνα του οποίου επαναλήφθηκαν και είχαν συνολική διάρκεια 1':05''.

Αναφορικά με τη θέση του σταθμού όπως καταγράφεται στην σελ.2, παράγραφο 3 της επιστολής του δικηγόρου του σταθμού **«ότι η πρόταξη του παρουσιαστή, όπως αυτή καταγράφεται και στον Πίνακα Α' της Αρχής, («πώς στις Ηνωμένες Πολιτείες μάθαιναν σε δυο αγοράκια πέντε και δυο ετών να καπνίζουν μαριχουάνα»)** ήταν ικανοποιητική για να προειδοποιήσει τους τηλεθεατές για το περιεχόμενο του ρεπορτάζ που ακολουθούσε» η Αρχή επισημαίνει ότι η πρόταξη του παρουσιαστή του δελτίου δεν αποτελεί προειδοποίηση αλλά μέρος του ρεπορτάζ όπως και ο υπότιτλος **«ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ»**. Η λέξη **«ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ»** δεν προκαλεί απαραίτητα αποτροπή αλλά με τον ίδιο τρόπο μπορεί να κινήσει το ενδιαφέρον και την περιέργεια του τηλεθεατή. Ο υπότιτλος του ρεπορτάζ **«ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ»** δεν μπορεί να ληφθεί σαν προειδοποίηση αλλά θα έπρεπε να γίνει ξεκάθαρη προειδοποίηση και παράλληλα να δοθεί χρόνος για να απομακρυνθούν οι ανήλικοι.

Ο νομοθέτης με τη συγκεκριμένη πρόνοια των Κανονισμών θέλει να δώσει στον τηλεθεατή την επιλογή να απομακρύνει τα παιδιά, άρα χρειάζεται να υπάρχει χρονική απόσταση από τη στιγμή που δίνεται η προειδοποίηση μέχρι την έναρξη του ρεπορτάζ και την προβολή των ενοχλητικών σκηνών, ώστε να προλάβουν να απομακρυνθούν οι ανήλικοι και όσοι ίσως ενοχληθούν. Επιπλέον, η Αρχή σημειώνει ότι η προειδοποίηση πρέπει να είναι τέτοιας φύσης που να μην αποτελεί μέρος του ρεπορτάζ.

Η Αρχή επισημαίνει ακόμη ότι η κατ' επανάληψη προβολή πλάνων με συνολική διάρκεια πέραν του 1 λεπτού (συγκεκριμένα 1':05'') δεν μπορεί να θεωρηθούν σύντομες σκηνές, καθώς πρόκειται για τηλεοπτικό χρόνο.

Η Αρχή δεν κάνει αποδεκτούς τους ισχυρισμούς του σταθμού ότι **«η προαναγγελία του θέματος από τον παρουσιαστή του δελτίου αποτελεί κατά την άποψή μας μια σαφέστατη προειδοποίηση για το περιεχόμενο του ρεπορτάζ που θα ακολουθούσε και ήταν εύκολα και εύλογα αντιληπτή ως τέτοια από κάθε ενήλικα που την παρακολούθησε. Γίνεται μάλιστα λόγος και για την καταγραφή του περιστατικού από ερασιτεχνική κάμερα, πλάνα από την οποία προβλήθηκαν στη συνέχεια.»** Η Αρχή υπογραμμίζει ότι η αναφορά σε ερασιτεχνική κάμερα που κατέγραψε το

περιστατικό δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προειδοποίηση για μετάδοση τυχόν ακατάλληλων σκηνών για ανηλίκους και σκηνών που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού, όπως εκτίθεται στις σελ. 2-3, παράγρ.6 ότι **«οι ειδησιογραφικές εκπομπές και τα δελτία ειδήσεων αποτελούν τηλεοπτικά προγράμματα, τα οποία εξ ορισμού δεν απευθύνονται σε ανήλικους αλλά σε ενήλικες τηλεθεατές, γι' αυτό και οι νομοθετικές διατάξεις που τα διέπουν διαφοροποιούνται από εκείνες που ρυθμίζουν τα υπόλοιπα προγράμματα που προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης»** η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό και τονίζει ότι η νομοθεσία δεν κάνει διακρίσεις, ανάλογα με το είδος της εκπομπής και εφόσον, τόσο οι ειδησιογραφικές εκπομπές, όσο και τα δελτία ειδήσεων προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης, διέπονται από τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας, με όλους τους περιορισμούς που αυτή θέτει. Περαιτέρω, η Αρχή υπογραμμίζει ότι γίνεται ιδιαίτερη μνεία και επιβάλλονται αυστηρότερες νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του **κανονισμού 24(2)(δ) (υποστοιχείο 1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above it.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Α.Θ.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 63/2007(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Ιουλίου 2009

Ενώπιον: κ.Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ.Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ.Μαίρης Κουτσελίνη, κ.Μαρίας Δωρίτη, κ.Ανδρέα Κωνσταντινίδη, κ.Άντρου Μιχαηλίδη, και κ.Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **27 Οκτωβρίου 2008** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο πιο πάνω κανονισμός αναφέρει:

24.–(2) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **23.2.2009** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Σε επιστολή του ημερομ. **9.3.2009** ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Αριστ. Χατζηπαναγιώτου ανέφερε τα ακόλουθα:

«Πριν η Αρχή προχωρήσει στην απόφασή της για επιβολή, κατά την κρίση της, των οποιωνδήποτε κυρώσεων, παρακαλούμε όπως ληφθούν υπόψη και τα πιο κάτω, τα οποία, κατά την άποψή μας, αποτελούν ελαφτυντικά στοιχεία υπέρ των πελατών μας.

Ο επιμελητής του επίδικου ρεπορτάζ, με τη φρασεολογία που χρησιμοποίησε «ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ» και «ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ», που αναγράφονταν συνεχώς στην οθόνη, θεώρησε ότι αποτελούσε προειδοποίηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό 24(2)(δ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), χωρίς να παρίσταται ανάγκη χρήσης άλλου λεκτικού που να θεωρείται ως προειδοποίηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

Δηλαδή, εκείνο το οποίο θα έπρεπε η Αρχή να λάβει υπόψη της κατά την απόφαση επιβολής κύρωσης είναι, εάν ο σταθμός δια των δημοσιογράφων που επιμελήθηκαν το ρεπορτάζ, ενήργησε με περιφρόνηση απέναντι στο νόμο ή όχι.

Η άποψή μας είναι ότι σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ευσταθεί η θέση ότι βλέποντας και κρίνοντας τον τρόπο και το λεκτικό προετοιμασίας και παρουσίας του ρεπορτάζ υπήρξε περιφρόνηση και/ή αδιαφορία έναντι του υπό αναφορά κανονισμού.

Η θέση μας είναι ότι απλώς, οι εμπλεκόμενοι στην προετοιμασία και προβολή του ρεπορτάζ έκριναν με διαφορετική αντίληψη τον τρόπο προειδοποίησης από εκείνη της Αρχής, ήτοι ερμήνευσαν τον κανονισμό με διαφορετική προσέγγιση.

Όπως αναφέραμε και στη σχετική επιστολή μας προς την Αρχή, ημερομηνίας 27/5/2007, της οποίας το περιεχόμενο υιοθετούμε και με την παρούσα μας, οι πελάτες μας είναι έτοιμοι, εάν, σύμφωνα με την άποψη της Αρχής, κρίνεται προτιμότερο ή ορθότερο, όπως η λεκτική προειδοποίηση είχε κάποια συγκεκριμένη μορφή, να εφαρμόσει τη μορφή που θα υποδειχθεί από την Αρχή, προς αποφυγή μελλοντικών παρερμηνειών και/ή συγκρούσεων με τις απόψεις της Αρχής. Θα πρέπει λοιπόν ο Σταθμός να κριθεί, λαμβάνοντας υπόψη την ειλικρινή διάθεση και ετοιμότητά του να ευθυγραμμιστεί με την ερμηνεία και τις υποδείξεις της Αρχής.

Περαιτέρω, είναι η ταπεινή μας άποψη, ότι η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, λειτουργώντας μέσα στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης, θα πρέπει μέσα από τις αποφάσεις της να εξάγεται το συμπέρασμα ότι αυτές λαμβάνονται με καλή πίστη και όχι με τιμωρητικές και/ή εκδικητικές διαθέσεις. Μόνο έτσι, πιστεύουμε, μπορεί να αποτελέσουν οι αποφάσεις της Αρχής προληπτικό παράγοντα που εισηγούμαστε ότι θα πρέπει να είναι ο ρόλος της Αρχής και να μην απαιτείται να ενεργεί κατασταλτικά ή τιμωρητικά.

Μέσα σε αυτό το πνεύμα έχουμε την άποψη, ότι αν η Αρχή λειτουργεί, πιστεύουμε ότι και οι Σταθμοί θα λειτουργούν ορθότερα και μέσα στο πνεύμα του Νόμου και των Κανονισμών αλλά και το καλώς νοούμενο συμφέρον των τηλεθεατών.

Κατά συνέπεια, πιστεύουμε ότι έτσι θα δημιουργηθεί και ευνοϊκότερο κλίμα αρμονικής συνεργασίας της Αρχής με τους Τηλεοπτικούς Σταθμούς, πράγμα που νομίζουμε είναι απαραίτητο για την ορθότερη και καλύτερη εφαρμογή του Νόμου και των Κανονισμών.

Ενόψει των ανωτέρω, εισηγούμαστε όπως η Αρχή κατά την απόφασή της επιδείξει τη μέγιστη επιείκειά της.»

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι «ο επιμελητής του επίδικου ρεπορτάζ, με τη φρασεολογία που χρησιμοποίησε «ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ» και «ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ», που αναγράφονταν συνεχώς στην οθόνη, θεώρησε ότι αποτελούσε προειδοποίηση» η Αρχή

επισημαίνει ότι οι προαναφερθείσες λέξεις δεν αποτελούν προειδοποίηση ότι το ρεπορτάζ που ακολουθεί πιθανόν να περιλαμβάνει σκηνές, οι οποίες να ενοχλήσουν. Ο εν λόγω τίτλος προαναγγέλλει απλώς την είδηση, προκαλεί περισσότερο το ενδιαφέρον και εγείρει την περιέργεια των τηλεθεατών να παρακολουθήσουν το τηλεοπτικό προϊόν, στη συγκεκριμένη περίπτωση το επίδικο ρεπορτάζ. Επιπλέον, η Αρχή σημειώνει ότι οι αναγραφόμενοι στην οθόνη τίτλοι δεν αποτελούν προειδοποίηση για τους σκοπούς του εν λόγω άρθρου ή για απομάκρυνση των ανηλίκων. Αναφορικά με την εκφώνηση κατάλληλης και σαφούς προειδοποίησης για ύπαρξη σκηνών που ενδεχομένως να ενοχλήσουν, η Αρχή σημειώνει ότι η χρονική τοποθέτηση της προειδοποίησης σε σχέση με την προβολή του ρεπορτάζ πρέπει να είναι τέτοια ώστε να δίνει τη δυνατότητα στον ενήλικα να απομακρύνει τους ανηλίκους, εφόσον θεωρήσει ότι οι σκηνές ενδέχεται να ενοχλήσουν. Επίσης, η Αρχή σημειώνει ότι η προειδοποίηση πρέπει να είναι τέτοιας φύσης που να μην αποτελεί μέρος του ρεπορτάζ. Περαιτέρω, η Αρχή τονίζει ότι η μη ύπαρξη σαφούς και ξεκάθαρης προειδοποίησης αφαιρούσε από τον ενήλικα γονιό ή κηδεμόνα το δικαίωμα να αποφασίσει αν το παιδί μπορεί ή όχι να παρακολουθήσει τις συγκεκριμένες σκηνές.

Ο νομοθέτης με τη συγκεκριμένη πρόνοια των Κανονισμών θέλει να δώσει στον τηλεθεατή την επιλογή να απομακρύνει τα παιδιά, άρα χρειάζεται να υπάρχει χρονική απόσταση από τη στιγμή που δίνεται η προειδοποίηση μέχρι την έναρξη του ρεπορτάζ και την προβολή των ενοχλητικών σκηνών, ώστε να προλάβουν να απομακρυνθούν οι ανήλικοι και όσοι ίσως ενοχληθούν.

Επισημαίνεται ότι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και ιδιαίτερα η τηλεόραση ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και ότι η γνωσιολογική, νοητική, ψυχολογική και σωματική τους ανάπτυξη δεν είναι σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να αντιμετωπίσουν όσα λαμβάνουν από τα Μέσα.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα για παρακολούθηση, όπως προγράμματα που περιέχουν οπτικό ή λεκτικό περιεχόμενο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης σε ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι και οι σταθμοί οφείλουν να σέβονται αυτούς τους περιορισμούς.

Η Αρχή επισημαίνει ακόμη ότι η κατ' επανάληψη προβολή πλάνων με συνολική διάρκεια πέραν του 1 λεπτού (συγκεκριμένα 1':05'') δεν μπορεί να θεωρηθούν σύντομες σκηνές, καθώς πρόκειται για τηλεοπτικό χρόνο.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι *«οι εμπλεκόμενοι στην προετοιμασία και προβολή του ρεπορτάζ έκριναν με διαφορετική αντίληψη τον τρόπο προειδοποίησης από εκείνη της Αρχής, ήτοι ερμήνευσαν τον κανονισμό με διαφορετική προσέγγιση»* η Αρχή υποστηρίζει ότι υπάρχει αριθμός προγενέστερων αποφάσεών της που αφορούν παρόμοιας φύσης παραβάσεις της νομοθεσίας από το συγκεκριμένο σταθμό και ως εκ τούτου όφειλαν οι άμεσα εμπλεκόμενοι στην προετοιμασία και παρουσίαση του ρεπορτάζ να έχουν πλήρη γνώση των θέσεων της Αρχής. Επιπλέον, σημειώνεται ότι νόμος καθορίζει με σαφή πρόνοια την έννοια της Προειδοποίησης με τρόπο που να μην επιδέχεται άλλη ερμηνεία.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του δικηγόρου του σταθμού ότι *«η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, λειτουργώντας μέσα στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης, θα πρέπει μέσα από τις αποφάσεις της να εξάγεται το συμπέρασμα ότι αυτές λαμβάνονται με καλή πίστη και όχι με τιμωρητικές και/ή εκδικητικές διαθέσεις»* η Αρχή υπογραμμίζει ότι πάντοτε ενεργεί με

καλή πίστη και ποτέ δεν έχει εκδικητική διάθεση απέναντι στους σταθμούς. Η Αρχή ποτέ δεν αντιδικεί με τους σταθμούς αλλά στόχος της είναι πάντοτε η συνεργασία μαζί τους ώστε να υπάρξει βελτίωση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου στην Κύπρο.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού, όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα της παράβασης και τη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό το διοικητικό πρόστιμο των €2.000, για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), (υποστοιχείο 1), που έγινε στις **4/3/2007**.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Η Αρχή επισημαίνει ότι δεν θα δείξει την ίδια ανοχή και επιείκεια σε πιθανή παρόμοια, μελλοντική παράβαση εκ μέρους του σταθμού.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

